

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ: КАУЗАЛЬНИЙ ПІДХІД

©2025 СОРОКІН С. А.

УДК 338.45:332.14:330.322
JEL: G28; L52; O25; R58

Сорокін С. А. Формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків: каузальний підхід

Метою статті є поглиблення науково-практичних аспектів формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків на основі інтеграції трансферу технологій, бізнес-стимуляторів та індустріального партнерства як взаємопов'язаних елементів єдиного стратегічного механізму з використанням каузального підходу. Обґрунтовано, що домінування традиційних факторних підходів у наукових і прикладних дослідженнях інвестиційної політики обмежує можливості системного та прогнозного управління інвестиційними процесами, оскільки не враховує причинно-наслідкові зв'язки між елементами інноваційного та інституційного середовища. Запропоновано застосування каузального підходу до формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків, який дозволяє інтегрувати трансфер технологій, управлінські інновації, інституційні бізнес-стимулятори та індустріальне партнерство в межах єдиної стратегічної логіки. Доведено, що трансфер технологій виступає первинним каузальним драйвером, який ініціює формування управлінських інновацій та створює інноваційне підґрунтя для інвестиційних рішень. Визначено роль бізнес-стимуляторів як інституційного стабілізатора, що забезпечує легітимність, передбачуваність і закріплення управлінських рішень у сфері інвестування. Обґрунтовано значення індустріального партнерства як механізму мультиплікації інвестиційних ефектів та переходу від окремих інвестиційних проєктів до системного регіонального розвитку. Побудовано каузальну модель формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків, яка відображає послідовність трансформації інноваційних, інституційних і партнерських чинників у стійкі інвестиційні результати. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання запропонованої моделі як методологічної основи для розроблення та коригування інвестиційних стратегій індустріальних парків з урахуванням регіональних особливостей і пріоритетів економічного розвитку.

Ключові слова: стратегія, управління, інвестиційна політика, індустріальний парк, каузальний підхід, регіональний розвиток, інвестиційна привабливість.

Рис.: 1. **Бібл.:** 14.

Сорокін Станіслав Андрійович – аспірант кафедри економіки та бізнес-адміністрування, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: stanislav.soro@gmail.com

UDC 338.45:332.14:330.322
JEL: G28; L52; O25; R58

Sorokin S. A. Developing a Strategy for Managing Investment Policy in Industrial Parks: A Causal Approach

The aim of the article is to deepen the scientific and practical aspects of developing a strategy for managing investment policy in industrial parks based on the integration of technology transfer, business incentives, and industrial partnerships as interconnected elements of a unified strategic mechanism using a causal approach. It is substantiated that the dominance of traditional factor-based approaches in scientific and applied research on investment policy limits the potential for systematic and predictive management of investment processes, as it does not account for the cause-and-effect relationships among elements of the innovation and institutional environment. The application of a causal approach to developing a strategy for managing the investment policy of industrial parks has been proposed, which allows the integration of technology transfer, managerial innovations, institutional business stimulators, and industrial partnerships within a single strategic framework. It has been demonstrated that technology transfer acts as the primary causal driver that initiates the development of managerial innovations and provides an innovative basis for investment decisions. The role of business stimulators has been identified as that of an institutional stabilizer, ensuring legitimacy, predictability, and the solidification of managerial decisions in the investment domain. The significance of industrial partnership has been substantiated as a mechanism for amplifying investment effects and transitioning from individual investment projects to systemic regional development. A causal model for shaping the management strategy of the investment policy of industrial parks has been developed, which reflects the sequence of transforming innovative, institutional, and partnership factors into sustainable investment outcomes. The practical significance of the study lies in the possibility of using the proposed model as a methodological basis for developing and adjusting investment strategies of industrial parks, taking into account regional characteristics and economic development priorities.

Keywords: strategy, management, investment policy, industrial park, causal approach, regional development, investment attractiveness.

Fig.: 1. **Bibl.:** 14.

Sorokin Stanislav A. – Postgraduate Student of the Department of Economics and Business Administration, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: stanislav.soro@gmail.com

Сучасні трансформаційні процеси в економіці, зумовлені посиленням глобальної конкуренції за інвестиційні ресурси, цифровізацією виробничих систем і зростанням ролі регіонального розвитку, актуалізують потребу у формуванні ефективної інвестиційної політики як ключового інструменту структурної модернізації економіки. В умовах обмеженості фінансових ресурсів та високої турбулентності зовнішнього середовища особливого значення набувають інституційні механізми концентрації та спрямування інвестиційних потоків, серед яких провідне місце посідають індустріальні парки як платформи інтеграції інноваційного, виробничого та підприємницького потенціалу регіонів.

Разом із тим практика функціонування індустріальних парків свідчить, що наявність формальних інституційних умов і регуляторних стимулів не гарантує автоматичного зростання інвестиційної активності. У багатьох випадках інвестиційна політика індустріальних парків залишається фрагментарною, реактивною та зорієнтованою на окремі інструменти підтримки, без урахування глибинних причинно-наслідкових зв'язків між інноваційними процесами, інституційним середовищем і мережевою взаємодією суб'єктів господарювання. Це обмежує стратегічний потенціал індустріальних парків як драйверів сталого регіонального розвитку та знижує ефективність управління інвестиційними процесами.

У наукових дослідженнях інвестиційна політика індустріальних парків переважно розглядається крізь призму факторного аналізу, акцентуючи увагу на переліку стимулів, інфраструктурних умов або організаційних моделей управління. Водночас недостатньо розробленими залишаються підходи, які дозволяють виявити та системно поєднати причинно-наслідкові залежності між трансфером технологій, управлінськими інноваціями, інституційними бізнес-стимуляторами та індустріальним партнерством у межах єдиної стратегічної логіки управління інвестиційною політикою індустріальних парків.

З огляду на це актуалізується потреба в застосуванні каузального підходу до формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків, який дозволяє перейти від опису окремих елементів інвестиційного середовища до побудови цілісної моделі стратегічного управління на основі причинно-наслідкових зв'язків. Такий підхід забезпечує глибше розуміння механізмів впливу інноваційних та інституційних чинників на інвестиційну результативність, а також створює підґрунтя для розроблення адаптивних стратегій управління інвестиційною політикою з урахуванням регіональних особливостей.

У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється ролі індустріальних і науково-технологічних парків у формуванні регіональних інноваційних екосистем і стимулюванні інвестиційної активності. Зокрема, А. Анкона, Г. Чечі (Ancona A., Ceci G.) [1] доводять, що мережі науково-технологічних парків виступають ключовими інституційними вузлами розвитку підприємницьких екосистем, забезпечуючи дифузію знань і координацію інноваційних процесів на регіональному рівні. Каузальні зв'язки між інвестиціями та соціально-економічним розвитком регіонів обґрунтовано в роботі Р. Бойко, Р. Баран, В. Бойко та ін. [2], де на основі емпіричних досліджень підтверджено взаємозумовленість інвестиційної активності та регіонального розвитку. Методологічне підґрунтя для аналізу довгострокових ефектів промислової політики сформовано у працях Дж. Чой, А. Левченко [3], які акцентують увагу на необхідності переходу від описових підходів до причинно-наслідкового аналізу результатів державного впливу.

Проблематика інституційного забезпечення регіональної інноваційної політики та кооперації суб'єктів господарювання розкрита в дослідженні О. Єрмакової [4], де підкреслюється роль механізмів стимулювання попиту та пропозиції інновацій у регіональному розвитку. Водночас І. Підоричева, В. Ляшенко, О. Ліщук [5] обґрунтовують необхідність удосконалення інституційного середовища функціонування індустріальних парків як чинника підвищення стійкості підприємницького сектора. Теоретичні та організаційні засади функціонування індустріальних парків висвітлено у праці О. Плахотник [6], де індустріальні парки розглядаються як інструмент структурної модернізації економіки. Вплив інституційного середовища на інвестиційну привабливість національної економіки в міжнародному вимірі досліджують Є. Ясков, В. Смесова [7], акцентуючи увагу на ролі регуляторної стабільності та довіри інвесторів.

Регіональні аспекти розвитку технопарків та інноваційних парків в Україні проаналізовано у працях В. Зіанко, Т. Нечипоренко [8] та І. Крисоватого [10], де підкреслюється їхня роль у формуванні інноваційних екосистем і концентрації інвестиційних ресурсів. С. Давимука [9] розглядає індустріальні парки як інструмент розбудови регіональної економіки, акцентуючи на проблемах їх інституційного та інвестиційного розвитку. Механізми інвестиційної підтримки сталого відновлення бізнес-середовища висвітлено в роботі С. Кропельницької, О. Александровича [11], де інвестиційна політика трактується як складова стратегічного відновлення економіки.

Метою статті є поглиблення науково-практичних аспектів формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків на основі інтеграції трансферу технологій, бізнес-стимуляторів та індустріального партнерства як взаємопов'язаних елементів єдиного стратегічного механізму з використанням каузального підходу.

Незважаючи на зростання кількості наукових досліджень, присвячених розвитку індустріальних парків та інструментам стимулювання інвестиційної діяльності, у сучасному науковому дискурсі зберігається низка невирішених питань, що обмежують можливості формування ефективної інвестиційної політики на регіональному рівні. Зокрема, більшість наявних підходів зосереджуються на аналізі окремих факторів інвестиційної привабливості або інституційних механізмів підтримки, не забезпечуючи цілісного бачення причинно-наслідкових взаємозв'язків між елементами інноваційного та інвестиційного розвитку індустріальних парків.

Недостатньо опрацьованим залишається питання інтеграції трансферу технологій, управлінських інновацій, інституційних бізнес-стимуляторів та індустріального партнерства в межах єдиної стратегічної логіки управління інвестиційною політикою індустріальних парків. У наукових працях ці компоненти, як правило, розглядаються ізольовано, що унеможливує виявлення їхнього сукупного впливу на інвестиційну результативність та не дозволяє сформулювати адаптивні управлінські рішення з урахуванням специфіки регіонального економічного середовища.

Формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків в умовах структурних трансформацій економіки потребує переосмислення традиційних методологічних підходів до аналізу інвестиційних процесів. У сучасних наукових дослідженнях переважає факторна логіка, в межах якої інвестиційна привабливість розглядається як результат сукупної дії окремих економічних, інституційних або інфраструктурних чинників. Водночас такий підхід не дозволяє пояснити механізми виникнення управлінських рішень, послідовність їх формування та характер впливу на стратегічні результати розвитку індустріальних парків.

Каузальний підхід, на відміну від факторного, орієнтований на виявлення причинно-наслідкових зв'язків між ключовими елементами соціально-економічних систем і дозволяє перейти від опису статичних характеристик до аналізу динамічних управлінських процесів [2; 3; 7]. У контексті управління інвестиційною політикою індустріальних парків це означає фокус не лише на наявності пев-

них стимулів або ресурсів, а й на логіці їх трансформації у стратегічні управлінські рішення, що визначають інвестиційну поведінку суб'єктів господарювання.

Індустріальні парки доцільно розглядати як складні багаторівневі системи, у межах яких взаємодіють інноваційні, інституційні та партнерські компоненти, формуючи специфічну конфігурацію інвестиційних процесів. За таких умов стратегія управління інвестиційною політикою не може бути зведена до набору універсальних інструментів, а потребує побудови цілісної логіки управління, заснованої на розумінні причин виникнення інвестиційних імпульсів та механізмів їх посилення або нівелювання на різних етапах розвитку індустріального парку. Застосування каузального підходу дозволяє систематизувати процес формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків як послідовний ланцюг взаємопов'язаних управлінських рішень, у межах якого початкові інноваційні імпульси трансформуються через інституційне середовище та партнерські взаємодії у стійкі інвестиційні результати. Саме така логіка уможливує перехід від реактивного управління інвестиційними процесами до стратегічного управління, зорієнтованого на довгострокову капіталізацію території та підвищення конкурентоспроможності регіону. Узагальнення зазначених положень об'єктивно обумовило формування каузальної моделі стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків (рис. 1).

У межах каузального підходу трансфер технологій доцільно розглядати не лише як інструмент поширення інноваційних розробок або комерціалізації наукових результатів, а як початковий імпульс формування стратегічних управлінських рішень у сфері інвестиційної політики індустріальних парків. Саме трансфер технологій створює передумови для оновлення виробничих процесів, формування нових бізнес-моделей та підвищення інноваційної привабливості території, що, своєю чергою, впливає на інвестиційну поведінку потенційних резидентів та інвесторів. У контексті індустріальних парків трансфер технологій має виразний регіональний вимір, оскільки його ефективність залежить від рівня розвитку локальної інноваційної інфраструктури, наявності науково-дослідних установ, освітніх закладів та механізмів взаємодії між наукою, бізнесом і органами влади. За таких умов індустріальний парк виступає платформою концентрації технологічних потоків, де інновації не лише адаптуються до потреб виробництва, а й інтегруються у стратегічну логіку управління інвестиційними процесами.

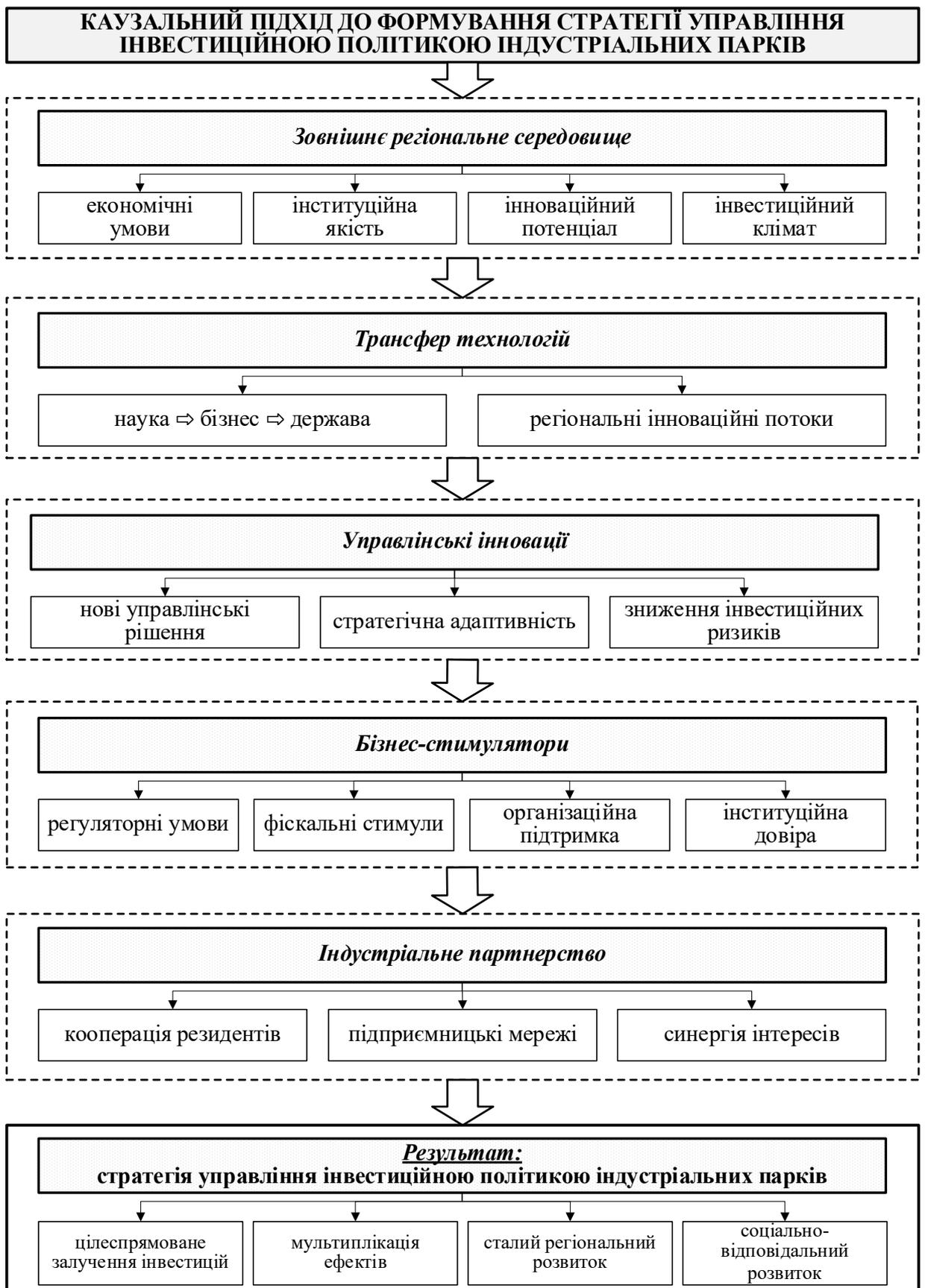

Рис. 1. Формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків на основі каузального підходу

Джерело: авторська розробка.

Важливим аспектом каузального впливу трансферу технологій є його здатність ініціювати управлінські інновації, які змінюють підходи до планування, координації та реалізації інвестиційної політики індустріальних парків. Запровадження нових технологічних рішень зумовлює потребу в перегляді управлінських структур, механізмів прийняття рішень та інструментів стратегічного планування, що сприяє підвищенню адаптивності управління в умовах динамічного економічного середовища [8]. Тому трансфер технологій виступає не лише технологічним, а й управлінським чинником, який формує нову якість інвестиційної політики.

Трансфер технологій є первинною ланкою, що запускає ланцюг причинно-наслідкових перетворень у системі управління інвестиційною політикою індустріальних парків. Його вплив проявляється у зниженні технологічних та інформаційних асиметрій, підвищенні прозорості інвестиційних пропозицій та формуванні довіри з боку інвесторів [10]. Це, своєю чергою, створює сприятливі умови для виникнення управлінських інновацій, які забезпечують узгодження стратегічних цілей розвитку індустріального парку з регіональними пріоритетами інноваційної та інвестиційної політики.

Водночас доцільно зазначити, що сам по собі, без належного інституційного та організаційного супроводу, трансфер технологій не гарантує зростання інвестиційної активності [1; 6]. Його каузальний потенціал реалізується лише за умови інтеграції з механізмами стратегічного управління, що дозволяють трансформувати інноваційні імпульси у стійкі інвестиційні результати. Це обумовлює поєднання трансферу технологій з управлінськими інноваціями та бізнес-стимуляторами у структурі каузальної моделі, що забезпечує масштабування та закріплення отриманих ефектів [13; 14].

Отже, трансфер технологій у системі інвестиційної політики індустріальних парків виконує функцію каузального драйвера, що визначає стартові умови формування стратегії управління інвестиційними процесами. Його роль полягає у створенні інноваційного підґрунтя для прийняття стратегічних управлінських рішень, формуванні інвестиційної привабливості території та забезпеченні переходу до подальших етапів каузального ланцюга, окресленого в запропонованій моделі.

Своєю чергою, бізнес-стимулятори виконують функцію стабілізуючого та мультиплікативного елемента, який забезпечує перехід від інноваційних управлінських імпульсів до стійкої інвестиційної активності в контексті каузальної моделі формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків. Доцільно відзна-

чити, що саме інституційне середовище визначає можливості практичної реалізації управлінських рішень, сформованих на попередніх етапах каузального ланцюга, та впливає на рівень прогнозованості інвестиційних процесів у межах індустріальних парків [5].

Бізнес-стимулятори доцільно розглядати як сукупність формальних і неформальних правил, механізмів та інструментів, спрямованих на зниження інвестиційних ризиків, стимулювання підприємницької активності та підвищення довіри між учасниками інвестиційного процесу. У контексті індустріальних парків вони охоплюють регуляторні умови функціонування, фіскальні стимули, адміністративні процедури, організаційні механізми підтримки, а також рівень інституційної спроможності керуючих суб'єктів. Їхній вплив виходить за межі прямого економічного ефекту та формує довгострокові умови для реалізації стратегічних інвестиційних рішень [9; 11].

З позицій каузального підходу бізнес-стимулятори виступають основоположною ланкою, що трансформує управлінські інновації у практичні інструменти реалізації інвестиційної політики. Запровадження нових управлінських рішень у сфері планування та координації інвестицій вимагає відповідного інституційного підґрунтя, яке забезпечує їхню легітимність, стабільність та узгодженість із регіональними та національними пріоритетами розвитку. За відсутності такого підґрунтя навіть інноваційні управлінські підходи не здатні забезпечити очікуваний інвестиційний ефект.

Важливою характеристикою бізнес-стимуляторів є їхня роль у формуванні довіри інвесторів та зниженні інформаційної асиметрії. Чіткі та прозорі правила функціонування індустріальних парків, стабільність регуляторного середовища та передбачуваність управлінських рішень сприяють формуванню позитивних інвестиційних очікувань і стимулюють довгострокові вкладення. У цьому контексті бізнес-стимулятори виконують не лише підтримуючу, а й стратегічну функцію, визначаючи траєкторію розвитку індустріального парку в довгостроковій перспективі.

У межах каузальної моделі бізнес-стимулятори виступають умовою переходу до подальшого етапу – формування індустріального партнерства як механізму мультиплікації інвестиційних ефектів. Адже саме інституційна узгодженість і наявність стимулюючого середовища створюють передумови для активізації коопераційних зв'язків між резидентами індустріального парку, залучення зовнішніх партнерів та інтеграції підприємницьких мереж у регіональний економічний простір.

Отже, інституційні бізнес-стимулятори в системі стратегічного управління інвестиційною політикою індустріальних парків виконують роль каузального стабілізатора, що забезпечує закріплення інноваційних управлінських рішень та створює передумови для масштабування інвестиційної діяльності. Їхнє значення полягає у формуванні сприятливого інституційного середовища, здатного перетворювати управлінські інновації на реальні інвестиційні результати та забезпечувати послідовність реалізації стратегії розвитку індустріальних парків.

Індустріальне партнерство виступає завершальною та водночас інтегруючою ланкою в структурі каузальної моделі формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків, що забезпечує перехід від інституційно закріплених управлінських рішень до стійких інвестиційних результатів. Саме через розвиток партнерських взаємодій відбувається практична реалізація інвестиційного потенціалу індустріальних парків, а окремі інвестиційні проекти трансформуються в системні ефекти регіонального розвитку.

Індустріальне партнерство в контексті функціонування індустріальних парків доцільно розглядати як форму організації підприємницьких мереж, що ґрунтується на кооперації резидентів, інтеграції виробничих, інноваційних та інфраструктурних ресурсів, а також узгодженні стратегічних інтересів суб'єктів господарювання [12]. На відміну від традиційних форм співпраці партнерські відносини в індустріальних парках мають системний характер і формуються в межах спільного інституційного простору, що підвищує їхню стабільність та інвестиційну привабливість.

З позицій каузального підходу індустріальне партнерство виконує функцію мультиплікатора інвестиційних ефектів, оскільки дозволяє знижувати транзакційні витрати, оптимізувати використання спільної інфраструктури та прискорювати дифузії інновацій між учасниками підприємницьких мереж. Кооперація між резидентами індустріального парку сприяє формуванню ефекту масштабу, що підвищує ефективність інвестиційних проектів та створює додаткові стимули для залучення нових інвесторів.

Важливою особливістю індустріального партнерства є його здатність інтегрувати індустріальні парки в ширший регіональний економічний простір. Через мережеві взаємодії відбувається залучення зовнішніх стейкхолдерів, зокрема наукових установ, фінансових інституцій, органів влади та суміжних галузей, що посилює інноваційну спрямованість інвестиційної політики та сприяє диверсифікації джерел фінансування [4]. У результаті ін-

дустріальний парк трансформується з локального об'єкта інвестування у вузол регіональних інвестиційно-інноваційних мереж. Партнерські механізми забезпечують узгодження інтересів учасників інвестиційного процесу, закріплення інституційних стимулів та практичну реалізацію управлінських рішень, що формує основу для довгострокової інвестиційної стійкості індустріальних парків.

Таким чином, індустріальне партнерство у формуванні стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків слід розглядати як ключовий механізм досягнення синергетичних і мультиплікативних ефектів інвестування. Його розвиток дозволяє забезпечити системність інвестиційної діяльності, підвищити ефективність використання ресурсів та сформуванню передумови для сталого регіонального розвитку на основі інноваційної кооперації та мережевої взаємодії.

Науково-практичні аспекти формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків на основі каузального підходу відображає послідовну логіку трансформації інноваційних, інституційних і партнерських чинників у стійкі інвестиційні результати на регіональному рівні (див. рис. 1). На відміну від традиційних підходів, у межах яких інвестиційна політика трактується як сукупність окремих інструментів стимулювання, запропонований підхід ґрунтується на причинно-наслідкових зв'язках між ключовими елементами системи управління та дозволяє розглядати індустріальний парк як цілісний об'єкт стратегічного впливу.

Логіка побудови стратегії передбачає її поетапне формування, починаючи з активізації трансферу технологій як первинного інноваційного імпульсу. Саме на цьому етапі створюються передумови для підвищення технологічного рівня виробництва та формування інвестиційної привабливості індустріального парку. Подальша трансформація цього імпульсу відбувається через управлінські інновації, які забезпечують адаптацію стратегічних рішень до специфіки регіонального економічного середовища та формують основу для інституційного закріплення інвестиційної політики.

Наступним елементом стратегії виступають бізнес-стимулятори, що забезпечують стабільність, передбачуваність і легітимність управлінських рішень у сфері інвестування. У межах моделі вони виконують функцію каузального стабілізатора, який знижує інвестиційні ризики та створює сприятливі умови для довгострокового планування інвестиційної діяльності. Саме інституційне середовище визначає можливості практичної реалізації інвестиційної стратегії та впливає на рівень довіри з боку потенційних інвесторів.

Завершальною ланкою формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків є індустріальне партнерство, яке забезпечує мультиплікацію інвестиційних ефектів та перехід від окремих інвестиційних проєктів до системного розвитку індустріального парку. Партнерські взаємодії між резидентами, а також інтеграція індустріального парку в ширші регіональні підприємницькі мережі сприяють підвищенню ефективності використання ресурсів, прискоренню дифузії інновацій та формуванню синергетичних ефектів інвестування.

Запропонований каузальний підхід дозволяє інтерпретувати стратегію управління інвестиційною політикою індустріальних парків як динамічний процес, у межах якого управлінські рішення формуються не ізольовано, а як результат взаємодії інноваційних, інституційних і мережових механізмів. Це створює можливості для переходу від реактивного управління інвестиційними процесами до проактивного стратегічного управління, орієнтованого на довгострокову капіталізацію території та сталий регіональний розвиток.

Практичне значення запропонованих науково-практичних аспектів формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків на основі каузального підходу полягає в можливості їх використання як методологічної основи для розроблення та коригування інвестиційних стратегій індустріальних парків з урахуванням регіональних особливостей, пріоритетів економічного розвитку національної економіки, моделювання процесів розвитку індустріальних парків в умовах гетерогенності економічних ресурсів, що, безумовно, їх визначають. Каузальний підхід до побудови зазначеної стратегії дозволяє ідентифікувати управлінський вплив, оцінити наслідки впровадження окремих інструментів інвестиційної політики та забезпечити узгодженість стратегічних рішень на різних рівнях управління.

Таким чином, побудована конфігурація стратегії управління на основі каузального підходу формує методологічне підґрунтя для системного управління інвестиційною політикою індустріальних парків та створює передумови для підвищення ефективності реалізації інвестиційних стратегій у контексті інноваційного та регіонального розвитку.

ВИСНОВКИ

Отже, застосування каузального підходу до формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків є методологічно обґрунтованим і доцільним, адже традиційні фак-

торні підходи не забезпечують належного рівня системності та прогнозованості управлінських рішень, що зумовлює необхідність переходу до аналізу причинно-наслідкових зв'язків між ключовими елементами інвестиційного процесу.

Процес формування стратегії управління інвестиційною політикою індустріальних парків є логічно структурованим і відображає послідовність трансформації трансферу технологій, управлінських інновацій, бізнес-стимуляторів та індустріального партнерства у стійкий стратегічний результат. Запропонована модель дозволяє інтерпретувати індустріальний парк як цілісний об'єкт стратегічного управління, у межах якого інвестиційна політика реалізується через узгоджену взаємодію інноваційних, інституційних і мережових механізмів.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання запропонованої каузальної моделі як методологічної основи для розроблення та коригування стратегій управління інвестиційною політикою індустріальних парків на регіональному рівні. Її застосування сприяє підвищенню узгодженості управлінських рішень, ефективнішому використанню інвестиційних ресурсів та формуванню довгострокових конкурентних переваг індустріальних парків у системі територіального розвитку. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Ancona A., Ceci G. Fostering regional entrepreneurial ecosystem development: the role of science and technology park networks. *The Journal of Technology Transfer*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10961-025-10308-5>
2. Boiko R., Baran R., Boiko V. et al. Empirics of investment-social and economic development causal nexus in Ukraine (case study of the Lviv region of Ukraine). *Investment Management and Financial Innovations*. 2025. Vol. 22. Iss. 2. P. 365–384. DOI: [https://doi.org/10.21511/imfi.22\(2\).2025.29](https://doi.org/10.21511/imfi.22(2).2025.29)
3. Choi J., Levchenko A. A. The long-term effects of industrial policy. *Journal of Monetary Economics*. 2025. Vol. 152. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2025.103779>
4. Iermakova O. A. Mechanisms of implementing regional policy for cooperation in the sphere of innovation based on the stimulation of innovation demand and supply. *Science and Innovation*. 2022. Vol. 18. Iss. 2. P. 16–29. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine18.02.016>
5. Pidorycheva I. Yu., Liashenko V. I., Lischuk O. V. Improvement of the institutional environment for the development of clusters and industrial parks to increase the resilience of Ukraine's entrepreneurial sector. *Science and Innovation*. 2025. Vol. 21. Iss. 4. P. 52–64. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine21.04.052>

6. Plakhotnik O. Conceptual foundations for the formation and functioning of industrial parks. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2021. № 2 (3). P. 14–23. DOI: [https://doi.org/10.31319/2709-2879.2021iss2\(3\).254820pp14-23](https://doi.org/10.31319/2709-2879.2021iss2(3).254820pp14-23)
7. Yaskov Ye., Smiesova V. The impact of the institutional environment on the investment attractiveness of the national economy: international experience. *Науковий вісник Національного гірничого університету*. 2025. № 4. С. 206–216. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2025-4/206>
8. Zianko V., Nechyporenko T. Current status and features of the development of technoparks in Ukraine. *Science and Innovation*. 2023. Vol. 19. No. 6. P. 87–105. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine19.06.087>
9. Давимука С. А. Індустріальні парки як інструмент розбудови регіональної економіки: ретроспектива та проблеми розвитку. *Регіональна економіка*. 2025. № 1. С. 28–44. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2025-1-3>
10. Крисоватий І. Перспективи розвитку інноваційних парків як центрів формування регіональних інноваційних екосистем в Україні. *Економічний аналіз*. 2024. Т. 34. № 4. С. 204–212. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.204>
11. Кропельницька С. О., Александрович О. Л. Механізми інвестиційної підтримки сталого відновлення та розвитку бізнес-середовища в Україні. *Ефективна економіка*. 2025. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.88>
12. Прохорова В. В., Янчак Ю. О., Сорокін С. А. Індустріальне партнерство як основа інноваційного розвитку підприємницьких мереж на регіональному рівні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 3. С. 191–200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
13. Сластиянікова А. І., Сорокін С. А. Бізнес-стимулятори в економічному середовищі: актуальність інституції як феномена. *Управління розвитком економічного середовища в умовах глобальних трансформацій*: кол. моногр. / за заг. ред. д. е. н., проф. Прохорової В. В. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2023. С. 152–158. DOI: <https://doi.org/10.33296/ecoipra2023>
14. Сластиянікова А., Сорокін С. Трансфер технологій в системі управлінських інновацій: регіональний аспект. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія «Економіка». 2024. Вип. 18. DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-18\(36\)-17](https://doi.org/10.33296/2707-0654-18(36)-17)
- Boiko R., Baran R. & Boiko V. (2025). Empirics of investment-social and economic development causal nexus in Ukraine (case study of the Lviv region of Ukraine). *Investment Management and Financial Innovations*, 2(22), 365–384. [https://doi.org/10.21511/imfi.22\(2\).2025.29](https://doi.org/10.21511/imfi.22(2).2025.29)
- Choi J. & Levchenko A. A. (2025). The long-term effects of industrial policy. *Journal of Monetary Economics*, 152. <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2025.103779>
- Davymuka S. A. (2025). Industrialni parky yak instrument rozbudovy rehionalnoi ekonomiky: retrospektyva ta problemy rozvytku [Industrial parks as a tool for regional economy development: retrospective and development problems]. *Rehionalna ekonomika*, 1, 28–44. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2025-1-3>
- Iermakova O. A. (2022). Mechanisms of implementing regional policy for cooperation in the sphere of innovation based on the stimulation of innovation demand and supply. *Science and Innovation*, 2(18), 16–29. <https://doi.org/10.15407/scine18.02.016>
- Kropelnytska S. O. & Aleksandrovych O. L. (2025). Mehanizmy investytsiinoi pidtrymky staloho vidnovlennia ta rozvytku biznes-seredovyshcha v Ukraini [Mechanisms of investment support for sustainable recovery and development of the business environment in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, 5. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.88>
- Krysovatyi I. (2024). Perspektyvy rozvytku innovatsiinykh parkiv yak tsentriv formuvannia rehionalnykh innovatsiinykh ekosystem v Ukraini [Prospects for the development of innovation parks as centers for forming regional innovation ecosystems in Ukraine]. *Ekonomichniy analiz*, 4(34), 204–212. <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.204>
- Pidorycheva I. Yu., Liashenko V. I. & Lischuk O. V. (2025). Improvement of the institutional environment for the development of clusters and industrial parks to increase the resilience of Ukraine's entrepreneurial sector. *Science and Innovation*, 4(21), 52–64. <https://doi.org/10.15407/scine21.04.052>
- Plakhotnik O. (2021). Conceptual foundations for the formation and functioning of industrial parks. *Ekonomichniy visnyk Dniprovskoho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu*, 2 (3), 14–23. [https://doi.org/10.31319/2709-2879.2021iss2\(3\).254820pp14-23](https://doi.org/10.31319/2709-2879.2021iss2(3).254820pp14-23)
- Prokhorova V. V., Yanchak Yu. O. & Sorokin S. A. (2024). Industrialne partnerstvo yak osnova innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytskykh merezh na rehionalnomu rivni [Industrial partnership as a basis for innovative development of entrepreneurial networks at the regional level]. *Ekonomichniy visnyk Dniprovskoi politekhniki*, 3, 191–200. <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
- Slastianyukova A. I. & Sorokin S. A. (2023). Biznes-stymuliatory v ekonomichnomu seredovyshchi: aktualnist instytuttsii yak fenomena. *Upravlinnia rozvytkom*

REFERENCES

- Ancona A. & Ceci G. (2025). Fostering regional entrepreneurial ecosystem development: the role of science and technology park networks. *The Journal of Technology Transfer*. <https://doi.org/10.1007/s10961-025-10308-5>

ekonomichnoho seredovyscha v umovakh hlobalnykh transformatsii: kol. monohr. [Business stimulators in the economic environment: the relevance of the institution as a phenomenon]. Vydavnytstvo Ivanchenka I. S.

<https://doi.org/10.33296/ecouipa2023>

Slastianykova A. & Sorokin S. (2024). Transfer tekhnologii v systemi upravlinskykh innovatsii: rehionalnyi aspekt [Technology transfer in the system of management innovations: regional aspect]. *Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka. Seriiia «Ekonomika»*, 18. [https://doi.org/10.33296/2707-0654-18\(36\)-17](https://doi.org/10.33296/2707-0654-18(36)-17)

Yaskov Ye. & Smiesova V. (2025). The impact of the institutional environment on the investment attractiveness of the national economy: international experience.

Naukovyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu, 4, 206–216.

<https://doi.org/10.33271/nvngu/2025-4/206>

Zianko V. & Nechyporenko T. (2023). Current status and features of the development of technoparks in Ukraine. *Science and Innovation*, 6(19), 87–105.

<https://doi.org/10.15407/scine19.06.087>

Науковий керівник – Прохорова В. В.,

доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки та бізнес-адміністрування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків)

Стаття надійшла до редакції / Received: 20.11.2025.

Статтю прийнято до публікації / Accepted: 04.12.2025

УДК 330.341.005.5

JEL: D92; E22; G31; H54

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-12-225-232>

АКТУАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

©2025 УС В. В., ЧУХРАЙ В. З.

УДК 330.341.005.5

JEL: D92; E22; G31; H54

УС В. В., Чухрай В. З. Актуалізація управління інвестиціями в умовах економічної нестабільності

Статтю присвячено комплексному дослідженню проблем і перспектив управління інвестиціями в умовах економічної нестабільності, що є характерною рисою сучасного етапу розвитку національної та світової економіки. Економічна нестабільність проявляється у зростанні інфляційних процесів, валютних коливаннях, зниженні платоспроможного попиту, загостренні фінансових ризиків, а також у посиленні впливу геополітичних і соціально-економічних чинників. У таких умовах інвестиційна діяльність підприємств потребує переосмислення традиційних підходів до управління та впровадження більш гнучких і адаптивних механізмів прийняття управлінських рішень. У статті обґрунтовано актуальність проблеми ефективного управління інвестиціями як ключового інструменту забезпечення фінансової стійкості підприємств та їх довгострокового розвитку. Розглянуто сутність інвестиційного менеджменту в умовах підвищеної невизначеності, визначено його роль у мінімізації ризиків та оптимізації структури інвестиційного портфеля. Особливу увагу приділено впливу зовнішнього економічного середовища на інвестиційні процеси, зокрема зміні кон'юнктури ринку, нестабільності фінансових ринків, обмеженості інвестиційних ресурсів та ускладненню доступу до фінансування. Проаналізовано сучасні підходи та методи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів з урахуванням факторів ризику та невизначеності. Досліджено інструменти управління інвестиційними ризиками, серед яких диверсифікація інвестицій, сценарний аналіз, стрес-тестування, використання гнучких фінансових стратегій та адаптивного планування. Визначено, що в умовах економічної нестабільності особливого значення набуває системний підхід до управління інвестиціями, який поєднує стратегічне бачення розвитку підприємства з оперативним реагуванням на зміни зовнішнього середовища. У статті також розглянуто проблеми прийняття інвестиційних рішень за умов обмеженої інформації та високого рівня ризику. Наголошено на необхідності підвищення якості інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності, удосконалення аналітичних інструментів та використання сучасних цифрових технологій у процесі управління інвестиціями. Обґрунтовано доцільність інтеграції ризик-менеджменту в загальну систему управління підприємством як важливої передумови підвищення ефективності інвестиційної політики. За результатами дослідження запропоновано основні напрями актуалізації управління інвестиціями в умовах економічної нестабільності, зокрема: формування гнучкої інвестиційної стратегії, орієнтованої на довгостроковий розвиток; удосконалення механізмів оцінювання та мінімізації ризиків; оптимізацію структури джерел фінансування; посилення контролю за реалізацією інвестиційних проєктів; адаптацію управлінських рішень до динамічних змін економічного середовища. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності інвестиційної діяльності підприємств, забезпеченню їх конкурентоспроможності та стійкого розвитку в умовах нестабільної економіки.

Ключові слова: інвестиції, економічна нестабільність, підприємство, конкурентоспроможність.

Табл.: 1. **Бібл.:** 13.

Ус Віталій Вадимович – здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії), Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

Чухрай Володимир Зенонович – здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії), Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: vovachukhray@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4890-7299>